

MÀSTER EN EDUCACIÓ
Itinerari EDUCACIÓ ESPECIALITZADA
Mòdul INTERVENCIÓ EDUCATIVA
Seminari MESURES ORDINÀRIES I EXTRAORDINÀRIES PER PROMOURE LA INCLUSIÓ

Finalitat

Facilitar a l'estudiant coneixements i eines per atendre la diversitat a l'aula.

Dades importants

Nombre de sessions	2 crèdits virtuals
Durada	Del 6 de novembre 2023 al 12 de gener de 2024
Professora del Seminari	Dra. Mònica Casellas Sanahuja
Llengua de docència	Català
Correu de la professora	mcasellas@uda.ad
Mòdul associat	INTERVENCIÓ EDUCATIVA
Competència	ME-E012 - Dissenyar estratègies i actuacions educatives per donar resposta a les necessitats educatives específiques de l'alumnat.
Resultat d'aprenentatge associat	ME-E012-02 - Comparar diferents guies existents per desenvolupar pràctiques inclusives a diferents institucions educatives.

Descripció del seminari

Els continguts del seminari:

CAPITOL I. De l'escola inclusiva al Sistema Inclusiu

- 1.1.- Principis de l'escola inclusiva. Una escola per tothom
- 1.2.- Escola inclusiva i aula inclusiva
- 1.3.- El currículum

CAPÍTOL II. Marc legislatiu d'actuació. Principals Referents i Paradigmes

- 2.1.- Directrius europees i internacionals
- 2.2.- Llei Orgànica d' Educació a l'estat espanyol (LOMLOE)
- 2.3.- Llei d'Educació per Catalunya (LEC)

CAPÍTOL III. Atenció a la Diversitat.

- 3.1.- Atenció a la diversitat. Marc Conceptual.
- 3.2.- Alumnat amb NEE i alumnat amb NESE. Evolució Històrica

- 3.3.- Tipologies més comuns a les aules actuals
- 3.4.- Organismes i propostes d'identificació de l'alumnat amb necessitats educatives
 - 3.4.1.- Comissió Atenció a la Diversitat (CAD)
 - 3.4.2.- Departament d'Orientació educativa (DOIP)
- 3.5.-Serveis educatius formals i professionals de suport a l'atenció educativa a l'escola
- 3.6.-Serveis Educatius no formals de suport a l'atenció educativa a l'escola

CAPÍTOL IV. Mesures i suports d'intervenció educativa

- 4.1.- Mesures Universals
- 4.2.- Mesures Addicionals
- 4.3.- Mesures Intensives
- 4.4.- Plans Individuals
 - 4.4.1.- Plans individuals a Infantil
 - 4.4.2.- Plans individuals a Primària

CAPÍTOL V. Procediment per a la implantació de les diferents mesures per promoure la inclusió i concreció de les mesures adients.

Metodologia

L'estudiant llegeix el dossier d'apunts i es documenta amb la bibliografia complementària i bàsica per assolir els aprenentatges del seminari. Posteriorment desenvolupa una activitat pràctica, que consisteix en l'estudi de cas (descriu a la guia d'activitat)

Avaluació

Les evidències d'aprenentatge de les sessions són:

- Resoldre un estudi de cas a partir de la documentació facilitada proposant una intervenció pel cas presentat

Qualificació

L'estudi de cas serà puntuat en una nota de l'1 al 10.

Material

El material que s'utilitza al Seminari és el següent:

- Dossier d'apunts (seminari)
- Documents de lectura i consulta (bibliografia i documents complementaris)

Bibliografia bàsica

- ARNAIZ, P. (2003) *Educación inclusiva: una escuela para todos*. Madrid: Aljibe.
- AAIDD, abans AAMR (2019) *Asociación Americana de discapacidades intelectuales y del desarrollo*.
- BOOTH, T I AINSCOW, M. (2002) *Index for inclusion. Developing learning and participation in schools*. Centre for Studies on Inclusive Education (CSIE).
- BROWDER I SPOONER (2006); WEHMEYER i altres (2002). Múltiples maneres d'aprendre.
- CNREE, Consejo Nacional de Rehabilitación y Educación Especial.
- COLE, R. (2008). *Educating Everybody's Children: Diverse Teaching Strategies for Diverse Learners*. Revised and Expanded 2nd Edition. Association for Supervision and Curriculum Development. Alexandria, VA.
- CONSELL ESCOLAR DE CATALUNYA (2014). "La personalització de l'aprenentatge". XXIV Jornada de reflexió del Consell Escolar de Catalunya.
- DELORS, J. (1996) [La educación encierra un tesoro](#). Informe a la UNESCO de la comissió internacional sobre la educació del siglo XXI. Santillana. Unesco
- DISENY UNIVERSAL DE L'APRENTATGE (2015) *Disseny Universal de l'Aprenentatge*
- GARDNER, H. (1983) Teoría de las Inteligencias múltiples.
- HABERMAN, M. (1991). The Pedagogy of Poverty Versus Good Teaching. *PhiDelta Kappan* 73, (4), 290-294.
- MARCHESI, A. i MARTIN, M.(1990). Del lenguaje del déficit a las necesidades educativas especiales. En A. Marchesi; C. Coll y J. Palacios (compiladores). *Desarrollo psicológico y Educación, III*. Necesidades educativas especiales y aprendizaje escolar. Madrid: Alianza
- MARTÍNEZ NAVARRO, E. (2000). La ética para el desarrollo de los pueblos. Madrid. Editorial Trotta, 223 pp.
- MEC (1994) *La orientación educativa y la intervención psicopedagógica*. Madrid.
- MOLINA, S. (1987). *Integración en el aula del niño deficiente. El Programa de Desarrollo Individual*. Barcelona: Graó.
- MORRISON, J. (2015) DSM-5. Guía para el diagnóstico clínico. Manual Moderno.
- OLIVER, M. (1998). ¿Una sociología de la discapacidad o una sociología discapacitada? (Trad. cast. R. Filella) En L. Barton (Ed). *Discapacidad y sociedad*. (pp 34-58) Madrid: Morata [V.O. *Disability and Society: Emerging Issues and Insights*. Londres: Logman 1996]
- PUJOLÀS, P. (2004): Aprender juntos alumnos diferentes. Los equipos de aprendizaje cooperatiu en el aula. Barcelona: Eumo-Octaedro
- RUIZ, R. (1988). El proceso de valoración de n.e.e. y la elaboración de adaptaciones curriculares: un enfoque funcional, en C.N.R.E.E.: *Las adaptaciones*

curriculares y la formación del profesorado. Madrid: MEC.

- SALVADOR MATA, F. (2001) Enciclopedia psicopedagógica de NEE. Vol. I-II. Málaga: Aljibe
- WANG, M.C.i BAKER, E.T. (1986). Mainstreaming programs: Desing features an effects *The Journal of Special Education*, 50, 503-521.
- WARNOCK, M. (1978). *Special Education Needs. Report of the Comité of Enquiry into the Education of Handicapped Children and Young People*. London: Her Majesty's Stationery Office.
- WEHMEYER, M.L. (2009). Autodeterminación y la tercera generación de la práctica de inclusión [Self-determination and the third generation of inclusive practices].
- WOFENSBERGER, W. (1986). El debate sobre la Normalización. *Siglo Cero*, 105,12-28.

Bibliografia complementària

- Agenda 2030 (ONU)
- BOE.es - BOE-A-2021-18812 Real Decreto 984/2021, de 16 de noviembre, por el que se regulan la evaluación y la promoción en la Educación Primaria, así como la evaluación, la promoción y la titulación en la Educación Secundaria Obligatoria, el Bachillerato y la Formación Profesional.
- Competències Clau Europees (2016)
- Cortometrajes de animación, El viaje de María y Academia de especialistas - Fundación Orange
- Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius (diba.cat)
- DECRET 150/2017, de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu
- DECRET 299/1997, de 25 de novembre, sobre l'atenció educativa a l'alumnat amb necessitats educatives especials
- El TDAH: detecció i actuació en l'àmbit educatiu. Departament d'Educació (gencat.cat)
- Estratègies TAC per la inclusió de l'alumnat amb Discapacitat (xtec.cat)
- LEC, Llei d'Educació per Catalunya, del 12/2009 del 10 de Juliol d'Educació
- Les altes capacitats: detecció i actuació en l'àmbit educatiu. Departament d'Educació (gencat.cat)
- LOMLOE, La Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre, per la qual es modifica la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació
- L'ús del llenguatge a l'escola (Departament d'Educació). (gencat.cat)
- Mesures i suports d'inclusió educativa i pluridiscapacitat derivades de pluridiscapacitat. [_](#)
- Mesures i suports per al Trastorn específic del llenguatge.

- Mesures i suports per alumnat amb dificultat matemàtica.
- Mesures i suports per alumnat amb Tdah.
- Mesures i suports per atendre alumnat amb discapacitat intel·lectual.
- Mesures i suports per atendre l'alumnat amb discapacitat visual a l'escola.
- Mesures i suports per trastorns de la lectoescriptura.
- NIMH » Trastornos del espectro autista (nih.gov)
- Ofensiva de País a favor de l'èxit escolar (2012-2018) (xtec.cat)
- ONCE. Por la inclusión de personas ciegas y con discapacidad documentextret en línea de: ONCE. Por la inclusión de personas ciegas y con discapacidad
- Ordre ECD/65/2015, de 21 de gener, per la qual es descriuen les relacions entre les competències, els continguts i els criteris d'avaluació de l'educació primària, l'educació secundària obligatòria i el batxillerat BOE-A-2015-738-C
- Ordre ENS/308/2016, de 14 de novembre, per la qual es crea el Centre de Recursos Educatius per a Alumnes amb Trastorns del Desenvolupament i la Conducta (CRETDIC) (DOGC núm. 7249 de 17/11/2016); correcció d'errades al DOGC núm. 7276, de 19.12.2016).
- Orientacions per a l'elaboració del pla de suport individualitzat (gencat.cat)
- Pla d'atenció integral a les persones amb trastorn de l'espectre autista (TEA) (2013)
- RESOLUCIÓ ENS/1543/2013, de 10 de juliol, de l'atenció educativa a l'alumnat amb altes capacitats
- RESOLUCIÓ ENS/1544/2013, de 10 de juliol, de l'atenció educativa a l'alumnat amb trastorns de l'aprenentatge
- Soluciones tecnológicas autismo - Fundación Orange
- UNESCO. Educación 2030. Declaración de Incheon. Hacia una educación inclusiva, equitativa y de calidad y un aprendizaje a lo largo de la vida para todos.(2015)
- UNESCO. Informe Faure (1972)
- UNESCO. Repensar l'educació. Vers un bé comú mundial (2015)
- Unitat de Tècniques Augmentatives de Comunicació (UTAC)